

[Poul Møller.]

over interesserne, og det kan der, hvor ikke anskuelser og hvor ikke principper skiller.

Dette viser, at folketinget er arbejdsdygtigt, men et arbejdsdygtigt folketing har ikke pligt til at enes om ting, som vi er uenige om; der er ingen mening i, at vi går til vælgerne med forskellige programmer, forskellige synspunkter og så udviser vore forskelle aldeles, når vi kommer herind. Vi kunne ikke enes om den økonomiske politik. Det konservative folkeparti kunne ikke tilslutte sig den økonomiske politik, som tre partier enedes om her i vinter, vi kunne ikke enes om de forsøg på en skattereform, der blev gjort her i foråret, fordi principper til syvende og sidst kom til at stå over for hinanden, og fordi den fornødne tillid til, at disse foranstaltninger kunne nytte noget, ikke var til stede. I sådanne tilfælde er det også folkestyrets idé, at flertallets afgørelse kommer til at blive den dominerende, og at man ikke skal søge kunstige forlig. Der er derfor ingen grund til for noget medlem af dette høje ting at sige, at tinget befinder sig i en krise, der gør, at det ikke kan arbejde på en række områder, og at vi foretrækker striden og spliden fremfor samarbejdet.

Enigheden har jo også i det store og hele kendetegnet samarbejdet imellem folketingets tre største partier, når det drejer sig om landets udenrigspolitik. NATOs problemer blev i denne samling aktuelle. Den holdning, Danmark skulle indtage over for den ensidige franske holdning, var vi enige om. Det var ikke noget, regeringen fandt på, det var ikke noget, oppositionen fandt på, det var noget, der fremgik af en fælles forhandling og fælles ståsted over for disse NATO-problemer. Vi ønsker naturligvis Frankrig bevaret i det atlantiske fællesskab, men vi ønsker ikke, at det skal bevares på de franske vilkår, og vi ønsker ikke at opløse den organisation, der er bygget op om denne Atlantpagt.

Her er vi altså enige, men jeg vil gerne i dag advare ikke mindst statsministeren imod udtalelser, han er fremkommet med flere gange, og hvori han har sagt, at den og den holdning, vi indtager til det ene og det andet problem, ikke foregriber vor stilling med hensyn til vor forbliven i NATO,

når man kan sige sig fri af medlemskabet. Jeg advarer imod denne stadige tale, og jeg vil gerne her fremføre grundlaget, det, som formentlig er grundlaget for statsministerens udtalelser om, at man ikke skal foregribe den endelige afgørelse med hensyn til Danmarks stilling til NATO. Det må være NATO-pagtens artikel 13, hvori det hedder — jeg beder om tilladelse til at citere —

„Efter at traktaten har været i kraft i 20 år, kan ethvert deltagerland ophøre med at være deltager ét år efter, at det har opsagt traktaten ved meddelelse til Amerikas Forenede Staters regering, som vil underrette de andre deltagerlandes regeringer om deponeringen af hver enkelt opsigelse.“

Skal jeg fortolke denne artikel, så betyder den, at opsigelse som sagt kan ske tidligst i 1969 med et års varsel til 1970. Det betyder dernæst, at opsigelse kræver en direkte flertalsbeslutning her i folketinget. Der er ikke noget om, at pagten udløber. Der er ikke noget om, at Danmark skal tage sin stilling op til revision i 1969. Pagten udløber ikke; der skal et initiativ til her i folketinget, for at der kan træffes beslutning om en opsigelse for Danmarks vedkommende. Forbliven kræver altså ingen beslutning; det er ikke regeringens pligt at forelægge noget som helst til beslutning; hvis regeringen har den opfattelse, at Danmark skal forblive i NATO. Jeg har forstået, at det i virkeligheden er regeringens opfattelse, ligesom det er det konservative folkepartis opfattelse og formentlig også venstres opfattelse, at vi skal forblive i Atlantpagten. Derfor mener jeg, at disse tre partier, der i sin tid tog ansvaret for vort medlemskab, snarere burde samles i denne sag og tilkendegive klart og utvetydigt, at det er vor agt at forblive i det atlantiske fællesskab — og ikke benytte vor adgang til opsigelse af traktaten i 1969 — og så anlægge vor udenrigspolitik herefter. Se, det ville skabe rene linjer. Det ville også undgå at skabe forventninger, som visse kredse nærer om, at der i 1969 skal ske noget væsentligt på dette område; det må være disse kredses opgave at etablere et folketingsflertal for deres synspunkter, hvis de ønsker afgørelsen ændret; de kan ikke forlange, at de, der ønsker, at traktaten skal forblive,